

2185

241

U-44

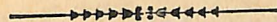
1897

2012

ՄԵԶ ՓՈՐՁՈՒԹԵԱՆ

ՄԻ ՏԱՆԻՐ

ՀԱՊԱ ԶԱՐԷՆ ՄԵԶ ԱԶԱՏԷ



معارف عوميه نظارت جليله سنك ۲۱ ربيع الاول ۱۴۱۰ و ۳۱ ايلول
۳۰۸ تاريخي و ۸۸۸ نومروى رخصتنامه سيله نشر اولمشدر

مصارف آمريقان ميسونز شركتى طرفندن تسويه اولندرق طبع اولمشدر

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՋԵԱՆ

1897

B.B 2011

2010

ՄԵԶ ՓՈՐՁՈՒԹԵԱՆ

ՄԻ ՏԱՆԻՐ,

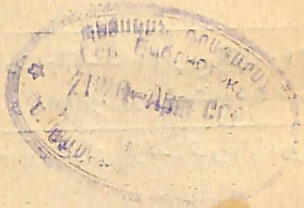
ՀԱՊԱ. ՉԱՐԷՆ ՄԵԶ ԱԶԱՏԷ:

X “Այս խօսքին առաջին մասին մէջ գլխաւոր բառը ո՞րն է, Տէյդի,” հարցոյց տիկին Կրէյ:

“Փոքր-բիւնն է, կարծեմ, մայր,” պատասխանեց Տէյդի:

“Այո. և պէտք է որ յիշես փորձութիւն և նեղութիւն բառերուն տարբերութիւնը: Յակոբոս առաքելոյն թղթոյն Ա գլխոյն 13 համարին մէջ կ'ըսուի, “Չըլլաց որ մէկը որ փորձութեան մէջ է՝ ըսէ թէ Աստուծոյն կը փորձուիմ. ինչու որ Աստուած չար բաներով չփորձուիր, ոչ ալ ինքը մէկը կը փորձէ:” Յայտնութեան գիրքին Գ գլխոյն 10 համարին մէջ ալ կը կարգանք, “Ես ալ քեզ պիտի պահեմ փորձութեան ժամանակը, որ պատրաստ է գալու բոլոր աշխարհի վրայ՝ երկրիս երեսը բնակողները փորձելու համար:” Արդ, վերջիչեալ առաջին համարին մէջ կ'աւանդուի չար բան ընելու փորձութիւն, իսկ երկրորդ համարին մէջ կ'աւանդուին նեղութիւններ և տաղնապէսներ որ կրնան մեղաց հետ կապա-

60593-ախ



3660-13

կցութիւն ունենալ կամ չունենալ: Կը հաս-
կընա՞ս, Թովմաս:”

“Ոչ. աղէկ չեմ հասկնար, մօրաքոյր: Նե-
ղութիւններն ի՞նչ կապակցութիւն ունին մեղ-
քի հետ:”

“Սիրելիս, չկայ նեղութիւն մը որ մեղքի
հետ կապակցութիւն չունենայ. սակայն ինչ որ
կ’ուզէի ըսել՝ սա է թէ մենք այս կապակ-
ցութիւնը երբեմն կը տեսնենք և երբեմն չենք
տեսներ:”

“Դայեակիս պատուէրին հակառակ արդու-
կը (եւեւ) բռնելով ձեռքս այրելուս նման,”
հարցուց Պէսի:

“Այո, սիրելիս, ահա այդ պարագային
մէջ դժուարին չէր քեզ տեսնել թէ ցաւը
զոր կրեցիր՝ անհնազանդութեան մեղքիդ
պատիժն էր: Սակայն չատ անգամ կու գան
այնպիսի ցաւեր և նեղութիւններ զորս կրող
մարդիկ չեն կրնար իմանալ թէ ի՞նչ կա-
պակցութիւն ունին մեղքի հետ: Եւ դարձ-
եալ, կը յիշես թէ երբ Տէրն մեր Յիսուս
բժշկեց ի ծնէ կոյր անձ մը, աշակերտք սա
վստահութեամբ թէ այն կուրութիւնը մեղաց
հետևանք էր՝ հարցուցին, «Ի՞նչ, որովհետեւ է
մեղքը, ասո՞ր թէ իր ծնողացը, որ անիկա
կոյր ծնաւ:» Պրանքին, ի՞նչ պատասխան
տուաւ Յիսուս: Յովնաննու Աւետարանին թ-
ղլխոյն 3 համարին մէջ պիտի գտնէք զայն:”

Պրանքին բանալով Աւետարանը՝ կարդաց,

“Պատասխան տուաւ Յիսուս, Ոչ ատորն է
մեղքը, ոչ ալ իր ծնողացը, հապա որ Աս-
տուծոյ գործքերը ատոր վրայ յայտնի ըլլան:”

“Այո. և մանաւանդ, երբեմն այս կենաց
մէջ կը պատահի որ անմեղը կը նեղուի յան-
ցաւորին պատճառաւ: Երբ դեռ մանկիկ էիր
դուն, Տէյվի, ունէի ես փոքրիկ դայեակ մը,
որ բարի, հանգարտ և բարեբարոյ աղջիկ էր.
բայց իւր հօրեղբայրը որ անոր միակ աղ-
դականն էր և բոլորովին չար մարդ՝ երբեք
հանգիստ չէր տար անոր: Այն մարդը
միշտ կը դառնար մեր տան բոլորտիքը և ան-
կարգութիւն հանել սպառնալով առաւ աղ-
ջըկան բոլոր դրամը. ուստի վերջապէս ստիպ-
ուեցանք հեռի երկիր զրկել աղջիկը որ-
պէս զի աղատէր անոր ձեռքէն: Խեղճ աղջի-
կը ո՞րչափ կը նեղանար զինքը պաշտպանող
հայր կամ մայր չունենալուն համար, և ի՞նչ
ցաւօք բաժնուեցաւ մանաւանդ մանկիկէն:
Սակայն կը տեսնէք թէ աղջկան այդ ցաւերը
իւր մեղաց արդիւնքը չէին, թէպէտ ինքն
էր զայնա կրողը:”

“Այո, մօրաքոյր,” ըսաւ Պէսի հառաչ մը
արձակելով, “սոսկալի բան է այդ. չէ՞ր կրնար
Աստուած թեթեւցունել այդ աղջկան նեղու-
թիւնը:”

“Անշուշտ կրնար. սակայն, դաւակոս, ինչ-
պէս ըսի արդէն, անոր ճամբաները մեր ճամ-
բաները չեն և անոր առաջին նպատակը չէ

կեանքն հանգստաւէտ ընել: Չէ՞ք յիշեր թէ արդէն ընդունեցանք թէ անոր կամքը սա է որ մենք սուրբ ըլլանք: Մենք կը մոռնանք զայս, բայց նա երբեք չմոռնար, և շատ անգամ կը զրկէ մեզ նեղութիւն, կամ կը թողու որ փորձուինք, որպէս զի աւելի զօրանանք, աւելի սիրենք զնա և աւելի վստահինք անոր: Թու՛մաս, գլուխդ կը շարժես՝ խօսքիս ճշմարտութեան նկատմամբ տարակոյս յայտնելով, բայց կարծեմ սէրդ չպակսեցաւ մօրդ վրայ, այնպէս չէ՞, երբ անցեալ օր զգուշաւորութիւն սորվեցունելուն պատակաւ պարտաւորեց զքեզ վճարել այն ապակւոյն գինը զոր կոտրեցիր գնդակովդ:

“Ոչ, մօրաքոյր, ոչ. բայց առաջին անգամ ինձի քիչ մը խիստ երեցաւ մօրս ընթացքը:”

“Կարելի է. և սակայն ահա կը տեսնես թէ մայրդ այդ կերպով աւելի օգուտ ըրաւ քեզ չթողլով որ վարժուիս անգոյշ ըլլալ:”

“Այո, մօրաքոյր, կը տեսնեմ. բայց,” յարեց քիչ մը մտածելով, “միշտ կը մոռնամ թէ Աստուած ալ այդպէս կը վարուի մեզի հետ:”

“Կը վախնամ, սիրելիս, որ մենէ շատերը” պատասխանեց մօրաքոյրը, “շատ հակամէտ են մոռնալու: Բաց աստի, կան շատեր որ մեր Հօր վրայ բաւական ծանօթութիւն չունենալով չեն ապաւինիր անոր այնպէս ինչպէս դուն կ’ապաւինիս մօրդ. և ուստի երբ իրենց

գործերն անյաջող կ’երթան, կը գոչեն թէ Աստուած բարի չէ, Աստուած արդար չէ: Եթէ բերանով այսպէս չըսեն անգամ, մտքով այսպէս կը խորհին, և փոխանակ այդ նեղութեանց պատճառաւ երկնաւոր բազմագութ Հօր դիմելու, չար զգացումներով կը լցուին և Աստուծմէ կը հեռանան:

“Այդ յիմարութիւն է, մայր,” ըսաւ Տէյզի:

“Այո, այդպէս կ’երևի, երբ կը խօսինք այսպիսի հանդարտութեամբ. բայց երբ իրօք գան նեղութիւնք, հակամէտ ենք մոռնալ սա ճշմարտութիւնը թէ այն բոլոր նեղութեանց ետեւ կայ Հօր Աստուծոյ հօր ձեռքը և սիրով լի սիրտը, և թէ նա կարող է ամէն բան ի բարին գործակից ընել մեզ: Եւ մասնաւոր խնդրուածը որ կայ այս համարին մէջ՝ սա է որ Աստուած պահէ զմեզ ի չարն գործածելէ մեր նեղութիւնները: Սակայն այդ չէ բոլոր խնդրուածը, ոչ իսկ թերեւս գլխաւոր իմաստը: Ձեր մէջ կը յիշէ՞ մէկը Աստուածաշունչին մէջ յիշուած անձ մը որ պատրաստ էր ընել Աստուծոյ կամքը, յանձն առնելով կրել շատ տառապանք և հրաժարիլ իւր սիրելագոյն յոյսերէն:”

“Կարծեմ, կ’ուզես ըսել Աբրահամ որ յանձն առաւ զո՞հ ընել իւր միակ որդին:”

“Այո. Աբրահամ իր փորձուած ատենը իսահակը պատարագ մատուց:” Կը տեսնէք թէ Աբրահամու հաւատքն առ Աստուած այն

պէս զօրաւոր էր որ այնպիսի խիստ փորձի անգամ դիմացաւ։”

“Բայց, մայր,” ըսաւ Տէյլի, “Տէրունական Աղօթքին մէջ ըսուածը չարէն փորձուիլ չէ։”

“Այո, սիրելիս, և արդեօք ձեր մէջ մէկը նշմարեց թէ աւերելոյթ հակասութիւն մը կայ այս աղօթքին և այն համարին մէջտեղ զոր ես յիշեցի ձեզ։”

“Այո, մայր,” ըսաւ Ֆրանքլին, “զայդ պիտի հարցնէի ես։ Եթէ ճշմարիտ է թէ Աստուած երբեք չփորձեր զմարդ, ի՞նչ կը նշանակէ ուրեմն խնդրել, Մեզ փորձութեան մի տանիր։”

“Ֆրանքլին, սա է կարծեմ նշանակութիւնը. Թէպէտ Աստուած սուրբ ըլլալով չփորձեր զմեզ որ չարութիւն ընենք, սակայն կը թողու որ մեզք գտնուի աշխարհի վրայ, և թերևս աւելի պարզ պիտի ըլլայ սապէս հասկընալ այն աղօթքը. Մի թողուր որ փորձուինք մեզք գործել։”

“Մօրաքոյր,” ըսաւ յայնժամ Թովմաս, “այդ աւելի գէշ է քան մեր ներութիւն կրելը։ Ի՞նչպէս կրնայ ըլլալ որ մեզքին գոյութիւնը բարի բան ըլլայ։”

“Ես ալ ճիշդ այդպէս պիտի հարցնէի, Թովմաս. բայց գիտնալով թէ Հօր Աստուծոյս կը վերաբերի այս աշխարհը և թէ նա երբեք չսխալիր, կը հաւատամ թէ այնպիսի պատճառաւ մը զոր ես չեմ կրնար հասկնալ կը

թողու որ չարութիւն գտնուի այս աշխարհի վրայ։ Եւ կը փափաքիմ որ յիշես թէ այս կենաց մէջ կան շատ բաներ զորս ոչ ոք, նշանաւորապէս գիտունն իսկ, կրնայ հասկնալ ըստ արժանոյն։ Ինչո՞ւ հարուստ են ոմանք, և այլք՝ աղքատ. ինչո՞ւ զօրաւոր են ոմանք, և այլք՝ տկար. ինչո՞ւ շատ անգամ երջանիկ կ'երևին չար մարդիկ, իսկ բարի մարդիկ՝ ապերջանիկ։ Կրօնի վերաբերեալ խնդիրներ չեն ասոնք։ Գաղտնիք, խորհուրդ են, Աստուծոյ հաւատանք թէ ոչ։ Բայց ձեր ուշադրութեան կը յանձնեմ մանաւանդ սա կէտը թէ Աստուածաշունչը, Աստուածաշունչը միայն, կը սփռէ մեծ լոյս այս մթին խնդիրներուն վրայ, և, զայն ուսանելով միայն, կարելի է գտնել այս գաղտնեաց միակ ճշմարիտ բանալին։ Թերևս ուրիշ անգամ աւելի ընդարձակօրէն խօսինք այս նիւթին վրայ. զոր օրինակ, եթէ ինկատի առնունք հարուստի և աղքատի խնդիրը, Փրկիչն մեր կ'ըսէ, Մարդուս ստացուածքներուն աւելնալէն կախուած չէ իր կեանքը։ Այս կը ցուցնէ թէ ինչ որ ամենակարևոր կ'երևի մեզ՝ այնչափ կարևոր չէ Աստուծոյ քով, և ինչ որ կը բերէ մեզ ճշմարիտ երջանկութիւն՝ սա հոգին է որ կը կարողացունէ զմարդ իւր ապրուստը իւր ձեռք շահող առաքելոյն հետ ըսել, ‘Ես սորվեցայ դո՛ւր քով իմ գտնուած վիճակիս մէջ’։ Այժմ դանք չարութիւն ընելու փորձութեան

խնդրոյն : Կը խոստովանիմ թէ լաւ չեմ հաս-
կրնար զայս, բայց կրնամ գոնէ պատճառ մը
խորհիլ թէ ինչո՞ւ թոյլ տուաւ Աստուած որ
մեղք գտնուի աշխարհի վրայ : Գիտե՞ք թէ ես
միակ աղջիկն էի մեր տան մէջ ուր կային շատ
մանչեր, և թէպէտ ինձ հետ առ հասարակ շատ
լաւ կը վարուէին ամէնքը, չէին կրնար չնե-
ղել զիս շատ անգամ, տեսնելով թէ կրակ
ու բոց էի . և ես չէի համբերեր բնաւ : Իրօք
չեմ գարմանար որ կոչուեցայ 'Կրակ', և շա-
րունակ կը գոչէի, 'Եթէ սա մանչերը չըլլան,
շատ բարի աղջիկ կրնամ ըլլալ' : Արդ, թուի-
մաս, քու կարծեօքդ, ո՞րն է ճշմարիտ բա-
րութիւն, այսպիսի նեղութեանց համբերու-
թեամբ և քաղցրութեամբ տանի՛լ թէ քաղց-
րաբարոյ ըլլալ յայնժամ միայն երբ ոչ ինչ
կայ նեղացուցիչ կամ բարկութիւն պատճա-
ռող :

“Անշուշտ առաջինը, մօրաքոյր,” ըսաւ
Թովմաս :

“Մայր,” ըսաւ յայնժամ Յրանքլին, “զա՞յդ
ըսել կ'ուզէր ճորճ հօրեղբայրս անցեալ երե-
կոյ երբ ըսաւ, 'Աղէկ բան է որ մէկը մեծ
ընտանիքէ ըլլայ և իւր տղայութեան ժամա-
նակ ամէն նեղութիւն կրէ իւր եղբայրներէն' :

“Ս,յո,” պատասխանեց մայրը խնդալով .
“ես ալ կը հաստատեմ այն խօսքը, թէպէտ
գիտեմ թէ Պէսի կը կարծէ թէ միշտ հաճելի
բան չէ խաղալիկները տալ փոքրիկ տղայոց

ձեռքը, կամ հրամաններ ընդունիլ տան մէջ
գտնուած մեծ տղայոց կողմանէ :

“Ո՛հ, մօրաքոյր, ի՞նչպէս գիտես,” գոչեց
Պէսի :

“Վասն զի, սիրելիս, ես ալ այնպէս խոր-
հած եմ շատ անգամ . և ահա դարձեալ կու
գանք սա հին ճշմարտութեան թէ լաւագոյն
բաները միշտ հաճելագոյն բաները չեն :

“Բայց, մայր,” ըսաւ Տէյդի, եթէ աղէկ
բան է փորձութիւնը, ինչո՞ւ աղօթենք որ
փորձութեան չտարուինք :

“Աղէկ խորհեցար, Տէյդի,” պատասխանեց
մայրը զուարթութեամբ : “Կ'ուզեմ որ միշտ
խորհիս և այդպէս քննես ամէն բան : Սա-
կայն այժմ պէտք է որ ուշադրութիւն ընես
թէ Յրանքլինի դժուարութիւն պատճառող
համարին յաջորդ համարը կ'ըսէ թէ Ս,մէն
մէկը կը փորձուի՝ իր ցանկութիւններէն հրա-
պուրուած ու խաբուած : Ս,յդ կը նշանակէ,
պարզ խօսքով, թէ փորձութեան հետեանքը
մենէ կախեալ է : Փորձուին այնչափ երկիւ-
ղալի չէ որչափ փորձութեան տեղի տալը,
կամ փորձութենէ յաղթուիլը : Բայց ըսէ ինձ,
միշտ կը զգուշանա՞նք այն բաններէն որք, գի-
տենք թէ, հաւանականապէս պիտի առաջնոր-
դեն զմեզ չարութեան :

“Ո՛հ, ոչ, մօրաքոյր,” պատասխանեց Թով-
մաս . “գիտեմ թէ պէտք չէ որ երթամ
գրատուն մինչև դասերս աւարտին, բայց

դարձեալ միշտ կ'ուզեմ երթալ։”

Տէյդի ևս ըսաւ, “Մայր, գիտես որ ըսիր ինձի թէ չաբաթ օրեր պարտիմ նախ կարկտուքս լմնցընել և ապա սկսիլ ասղնագործութիւն. սակայն և այնպէս շատ անգամ կը փորձուիմ հակառակն ընել։”

“Այո,” պատասխանեց տիկին կրէյ. “ահա երկու լաւ օրինակներ տուիք, որով կը պարզուի խօսքս, և յոյս ունիմ թէ նոյնպէս կրնայ ըսուիլ նաև Ֆրանքլինի գնդակախաղին և Պէսիի պաճուճապատանքներուն համար, թէ պէտ ըլլոր այս բաներն անփնաս են ըստ ինքեան և ի չարն կը տանին զմեզ յայնժամ միայն երբ կ'արդէլեն զմեզ կատարելէ մեր պարտականութիւնը։ Թոլմաս, ըսէ նայիմ, հաւանակա՞ն է որ փորձութեան դիմադրես, եւ թէ չարունակ դառնաս գրատան բոլորտիքը և անձկութեամբ նայիս անոր մէջ, մտածելով թէ ի՞նչ լաւ բան պիտի ըլլայ առնուլ այս ինչ նոր գիրքը տղայոց դարակէն։

“Ոչ, մօրաքոյր, ոչ,” ըսաւ Թոլմաս. “գրեթէ վատահ եմ որ այդ պարագային մէջ պիտի առնում գիրքը և բոլորովին պիտի մոռնամ դասերս։”

“Մայր,” գոչեց Ֆրանքլին յայնժամ, “հիմա կը հասկնամ. մենք կ'աղօթենք որ կարող ըլլանք դիմադրել փորձութեան և զգուշանալ որ չիյնանք փորձութեան մէջ։”

“Այդպէս է ճշդիւ, և ինչպէս Տէրունական

Աղօթքին բոլոր խօսքերուն մէջ, նոյնպէս այս խօսքին մէջ շատ աւելի իմաստ կայ քան զոր կը տեսնենք առաջին նայուածքով։”

“Ուրեմն, մայր,” ըսաւ Ֆրանքլին, “այսպէս աղօթելով իրօք կը խնդրենք որ զգուշանանք փորձութենէ, այնպէս չէ։”

“Այո. կ'աղօթենք որ զգուշանանք փորձութենէ, և չիյնանք մեծ փորձութեան պարագաներու մէջ։ Դարձեալ խոշոր բառեր կը գործածեմ, այնպէս չէ, Թոլմաս, բայց այս անգամ կը ցուցնես թէ կը հասկնաս զայն։”

“Կարծեմ, կը հասկնամ, մօրաքոյր, այն բանին պատճառաւ որ պատահեցաւ անցեալ չաբաթ։ Գիտես թէ մայրս չուզեր որ ես միայնակ երթամ քաղաք, բայց ուրբաթ օր վարժուհիս զրկեց զիս թղթավաճառին, և երբ ետ կը դառնայի՝ հանդիպեցայ քանի մը մեծ տղայոց որք տարին զիս Սքոթի խանութը։”

“Սքոթի խանութը չաքարավաճառի խանութ է, այնպէս չէ,” հարցուց տիկին կրէյ։

“Այո, մօրաքոյր, և անշուշտ հոն մտնելով վատնեցի բոլոր դրամս և—,” ըսելով կանգ առաւ Թոլմաս։ Յայնժամ իւր մօրաքոյրն յարեց քաղցրութեամբ,

“Թէպէտ գիտէիր թէ պէտք չէր որ այդպէս ընէիր։”

“Այո. գիտէի թէ մայրս պիտի չթողոր որ այդպէս ընէի. բայց,” շարունակեց նա

ըրջութեամբ, “իրօք Աստուծմէ խնդրած էի որ պահպանէր զիս փորձութենէ:”

“Ուրեմն, թովմաս, հիմա կը կարծես թէ երկնաւոր Հօրդ է յանցանքը որ դուն, անոր զաւակը, ըրիր ինչ որ գիտէիր թէ չար է:”

“Ոհ, մօրաքոյր,” ըսաւ թովմաս սոսկալով, “անշուշտ չեմ կարծեր:”

“Ուրեմն որո՞ւնն էր յանցանքը:”

“Կարծեմ իմա էր իրօք, բայց լաւ չեմ հասկնար:”

“Շատ աղէկ. եթէ, երբ հասար խանութին դուռը, յիշէիր թէ դուն փորձութեան կը մօտենայիր և աղօթէիր որ Աստուծո՞ւ պահպանէր զքեզ, և մինչև իսկ երբ մտար խանութը, եթէ ճշմարտապէս խնդրէիր որ Աստուծո՞ւ անգամ թէ յայնժամ պիտի ընէիր ինչ որ ըրիր դուն:”

“Ոչ, մօրաքոյր, չեմ կարծեր: Ես առաւօտուն աղօթեցի և ըսի, ‘Մեզ փորձութեան մի տանիր,’ և յետոյ բոլորովին մոռցայ զայն:”

“Այո, սիրելիս,” ըսաւ մօրաքոյրը, “ես այդպէս կը կարծէի. շատ անգամ այդպէս կ’ընենք ամէնքս, և կը յիշէք թէ ի՞նչ եռանդով ըսաւ Տէրն մեր իւր աշակերտաց, ‘Արթուն կեցէք և աղօթք ըրէք, որ փորձութեան մէջ չմտնէք:’ ինչ որ պատահեցաւ անոնց առաջնորդին, Պետրոսի, կը ցուցնէ մեզ թէ շատ պէտք ունենին այս յորդորին: Տէյ-

զի, կարդա նոյն գլխոյ, այսինքն՝ Մատթ. ԻԶ. գլխոյն 31, և 33 էն մինչև 35 համարները:”

Տէյդի սկսաւ կարդալ—“Անատենը Յիսուս ըսաւ անոնց, Դուք ամէնքդ աս գիշեր իմ վրայովս պիտի գայթակղիք. ինչու որ գրուած է թէ Հովիւը պիտի զարնեմ, ու հօտին ոչ խարները պիտի ցրուին: Պատասխան տուաւ Պետրոս ու ըսաւ անոր, Թէպէտ ամէնքն ալ քու վրայովդ գայթակղին, բայց ես բնաւ պիտի չգայթակղիմ: Ըսաւ անոր Յիսուս, Ճշմարիտ կ’ըսեմ քեզի, Սա գիշեր դեռ հաւը չխօսած՝ երեք անգամ զիս պիտի ուրանաս: Ըսաւ անոր Պետրոս, Թէեւ քեզի հետ մեռնելու ալ ըլլամ՝ բնաւ քեզ պիտի չուրանամ. ասանկ կ’ըսէին նաև ամէն աշակերտները:”

“Արդ, կը կարծէք թէ,” հարցուց տիկին Կրէյ, “Պետրոս պէտք կը զգար արթննալ թեան:”

“Ոչ, մայր. նա բոլորովին վստահ էր թէ ուրիշներն ինչ ալ ըլլային՝ ինքը կատարեալ էր:”

“Եւ սակայն, Պէսի, ըսէ ինձ, ի՞նչ պատահեցաւ անոր քիչ մը ժամանակ ետքը:”

“Ոհ, մօրաքոյր,” ըսաւ Պէսի ծանրութեամբ. “երդմամբ ուրացաւ Փրկիչը, ըսելով թէ չէր ճանչնար զանի:”

“Այդ ի՞նչպէս եղաւ: Գիտէք թէ իրօք կը սիրէր իւր վարդապետը և բոլորովին անկեղծ էր երբ ըսաւ, ‘Ես իմ կեանքս ալ քեզի համար

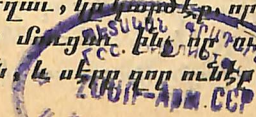
պիտի դնեմ:՝ Ի՞նչ էր փորձութիւնն որ տուաւ անոր մոռնալ բոլոր այս բաները և ընել այն պիտի վատ և ստորին դործ, զոր, եթէ ուրիշ մը ընէր, նախ ինքը պիտի յանդիմանէր, ըսելով թէ վատութիւն է այդ:»

«Արդեօք վախճա՞ւ թէ զինքն ալ պիտի բռնէին, եթէ յայտնուէր որ Յիսուսի աշակերտ էր,» ըսաւ Ֆրանքլին:

«Կարելի է, բայց հաւանական չէ, մանաւանդ վասն զի նա էր որ փութով հանեց իւր սուրը՝ պաշտպանելու համար Փրկիչը, երբ անոր վրայ յարձակեցան Հրեայք: Կարծեմ սա էր բուն պատճառը: Գիտէ՞ք թէ Յիսուս կը դատուէր յայնժամ իբրեւ սուտ մարդարէ և խաբւբայ, և ժողովուրդը որ կը ճանչնային զՊետրոս իբրեւ մին անոր աշակերտներէն՝ ամբաստանեցին զՊետրոս մեծ նախատանօք, այնպէս որ նա ամչցաւ կոշուիլ Յիսուսի հետևող: Ամօթ համարեցաւ դաւանիլ զՅիսուս, և սկսաւ տառակոսիլ թերևս թէ նա է ճշմարտապէս Որդի Աստուծոյ: Եթէ խեղճ Պետրոս յիշէր միայն Տէրունական Աղօթքին այս մասը և ըստ այնմ աղօթէր, ո՞րքան մեղքէ և ցաւէ պիտի ազատէր:»

«Մայր,» ըսաւ Ֆրանքլին, «ինչո՞ւ խեղճ Պետրոս՝ կ'ըսես: Գէշ բան չէ՞ երես դարձունել լաւագոյն Բարեկամէն առանց ուրիշ պատճառի, բայց միայն վասն զի նեղութեան մէջ ինկած է նա:»

«Ոհ, Ֆրանքլին, Պետրոս ալ գէշ բան համարեցաւ զայդ, և երբ յանկարծ տեսաւ իւր ընթացքին վատութիւնը, թէպէտ մեծ մարդ էր, չկրցաւ զսպել զինքը և լացաւ դառնապէս: Կը յիշէ՞ք թէ, յետ յարութեան, երբ Փրկիչն հարցուց Պետրոսի թէ կը սիրէ՞ր զնա, ի՞նչ խոնարհութեամբ պատասխանեց Պետրոս, «Տէր, դուն ամէն բան գիտես,» այսինքն՝ չարութիւնը զոր ըրի, և սակայն «դուն գիտես որ ես քեզ կը սիրեմ:» Ահա Պետրոսի այս սիրոյն համար «խեղճ» կը կոչեմ զնա: Ես գիտեմ թէ ո՞րչափ կը գարշէր իւր յանցանքն յիշելէ անդամ, և գիտե՞ք, նա երեք անգամ ուրացաւ իւր աշակերտութիւնը: Նախ, դոհ եղաւ ըսելով, «Չեմ գիտեր և չեմ հասկընար թէ դուն ինչ կը խօսիս,» ապա, «երդում ընելով ուրացաւ, թէ ես ան մարդը չեմ ճանչնար,» և յետոյ «սկսաւ անիծել ու երդում ընել՝ ըսելով թէ ես ան մարդը չեմ ճանչնար, որուն համար դուք կ'ըսէք:» Ահա կը տեսնէք թէ անոր երկրորդ ուրացութիւնն աւելի չար էր քան առաջինը, իսկ երրորդն աւելի քան երկրորդը, այնպէս որ «հեզ և խոնարհ» Յիսուսի աշակերտն սկսաւ սուտ խօսիլ, բարկութեամբ և աղմկալից կերպով Աստուծոյ անունը պարապ տեղը՝ բերանն առնելով: Ի՞նչպէս եղաւ, կը կարծէք, որ Պետրոս այնպէս բոլորովին մոռցաւ ինչ պատճառ էր իւր վարդապետէն, և սէրը զոր ունէր անոր վրայ:»



“Իւր անձին ապաստանելուն համար ինչ
կաւ այս փորձութեան մէջ,” հարցուց Ֆրանք-
լին:

“Մասամբ այդ էր պատճառը,” պատաս-
խանեց տիկին Կրէյ, “վասն զի սորված չէր
իւր անձին չվստահիլ. այսինքն՝ համարելով
թէ ինքն այնչափ զօրաւոր և կարող էր ընել
միշտ ինչ որ ուղիղ է, մոռցաւ թէ պարտա-
կան էր արթուն մնալ փորձութեան դէմ և
աղօթել որ ազատուէր չարէն: Սնոր սխալն էր
մոռնալ իւր տկարութիւնը, մոռնալ թէ պէտք
ունէր զօրաւորագոյն էակի մը որ կարողա-
ցունէր զնա յաղթել փորձութեան և ազա-
տիլ չարէն:”

“Ուրեմն, մայր,” հարցուց Տէյզի, “Տէրն
մեր սորվեցուց մեզ այս աղօթքը, ‘Չարէն
մեզ ազատէ,’ վասն զի մենք անկարող ենք
զմեզ փրկել. այնպէ՞ս է:”

“Այո, զաւակս. կարծեմ թէ ամէնքդ ալ
ըրած էք բարի որոշումներ և չէք կատարած:”

“Այո, այո, և շատ անգամ,” գոչեցին բո-
լոր տղայք միաբերան: “Այո,” յարեց տիկին
Կրէյ, “չատեր այդպէս ըրած են փոքր ի չա-
տէ: Ունինք մենք յոյժ զօրաւոր թշնամի մը
որ միշտ պատրաստ է առաջնորդել զմեզ չա-
րութեան և հակառակիլ ամէն բանի որ բարի
է: Եւ չենք կատարեր մեր որոշումները վասն
զի մենք զմեզ փրկել կ’աշխատինք, և կը մոռ-
նանք թէ մի միայն Աստուած կարող է տալ

այն զօրութիւնը որ հարկ է մեզ որպէս զի
դիմադրենք փորձութեան: Ո՞վ կրնայ ըսել
ինձ ֆրիստոսի անուններէն մին որ վերաբե-
րութիւն ունի սոյն ճշմարտութեան:”

“Փրկիչ՝ անձնն ըսել կ’ուզես, մօրաքոյր,”
ըսաւ Պէսի. “կը յիշեմ այդ անունը, բայց
չեմ գիտեր թէ ո՞ւր կը գտնուի:”

“Այդչափ յիշեն անգամ բաւական բան է
քեզ չափ փոքրիկ աղջկան մը համար:”

“Ես գտայ տեղը, մայր,” գոչեց Ֆրանք-
լին. “առ Հռովմայեցի Թղթոյն ԺՍ. գլխոյն
26 համարին մէջ է: Եւ այսպէս բոլոր իս-
րայէլ պիտի փրկուի. ինչպէս որ գրուած է,
Սիօնէն պիտի դայ Փրկիչը, ու Յակոբէն աւ-
բարչտութիւնները մէկգլի պիտի դարձնէ:”

“Այո, Ֆրանքլին, և Եսայեայ ԼԵ գլխոյն
40 համարին մէջ կ’ըսուի, ‘Տէրոջը փրկած-
ները պիտի դառնան, ու երգերով Սիօն պի-
տի գան, և անոնց գլխուն վրայ յաւիտե-
նական ուրախութիւն պիտի ըլլայ:’ Մեր մե-
ղաց գինը վճարելու նպատակաւ, Տէրն մեր
Յիսուս յաշխարհ եկաւ իբրեւ փրկանք. և բաց
աստի, Հոգւոյն Սրբոյ ձեռամբ կը պահպանէ
մեղաց մէջ իյնալէ բոլոր այն մարդիկը որ
կը հաւատան իրեն. և այսպէս կը փրկէ զա-
նոնք չարէն: Պօղոս առաքեալ խորապէս
զգաց այս ճշմարտութիւնը, այնպէս որ շատ
տարիներ իբրեւ ֆրիստոնեայ ապրելէ ետքը
խօսեցաւ սապէս. ‘Ամէն բանի կարող եմ ա-

նով՝ որ զիս զօրացուց՝ կարող է ոչ թէ իւր
զօրութեամբ, այլ՝ Գրիստոսով, որով, ինչպէս
կ'ըսէ նա ուրիշ անգամ, իւր տկարութիւնն
իսկ զօրութեան փոխուեցաւ:”

“Սակայն չատ դժուար է յիշել միշտ, մայր,”
ըսաւ Տէյդի հառաչելով:

“Դժուար է, զաւակս, և աղօթքի յատ-
կացեալ ժամերուն մէկ օգուտն է մեզ յի-
շեցունել մեր պէտքերը: Զանացէք միշտ յի-
շել թէ բաւական չէ աղօթք յեղյեղել, կամ
մինչև իսկ աղօթել որոշեալ մասնաւոր ժամա-
նակներ: Կրնայ ըլլալ որ թովմասի նման ա-
ղօթենք առաւօտուն և մոռնանք մինչև երե-
կոյ կամ աւելի կանուխ. պէտք է մեզ խոր-
հել Աստուծոյ վրայ օրն ի բուն և ինդրել
անոր օգնութիւնը: Աշխատինք, տղաքս, յի-
շել այս աղօթքը մանաւանդ և մատուցանել
զայն յաճախ. և որչափ աւելի փափաքինք
փրկուիլ մեզքէն զոր կ'ատէ Աստուած, նոյն-
չափ աւելի յաճախ պիտի աղօթենք —

ՄԵԶ ՓՈՐՁՈՒԹԵԱՆ ՄԻ ՏԱՆԻՐ,

ՀԱՊԱ. ՉԱՐԷՆ ՄԵԶ ԱԶՍՏԷ:”



<< Ազգային գրադարան



NL0029184

2127

2127

2127